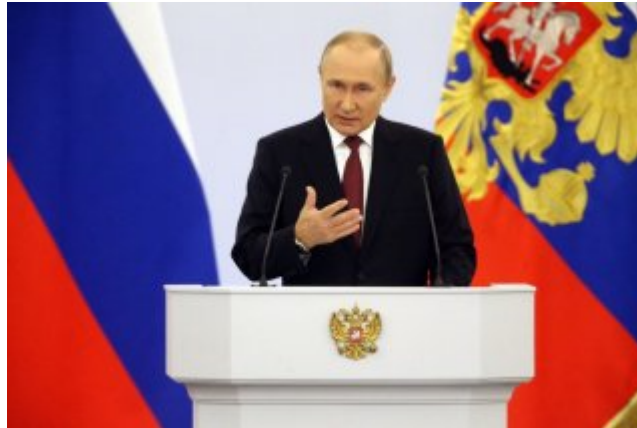

Debata: Proč Heilbrunn dostává Ukrajinu a Putina špatně

NI nationalinterest.org/feature/debate-why-heilbrunn-gets-ukraine-and-putin-all-wrong-206163

28. ledna 2023

Redaktor National Interest Jacob Heilbrunn v op-ed retweetovaném a přivítaném Atlantickou radou zdůraznil, že německé rozhodnutí poslat tanky na Ukrajinu pomůže rozdrtit Rusko. Zdůraznil několik bodů, které ho vedly k závěru, že ruský prezident Vladimir Putin si invazí na Ukrajinu podepsal rozsudek smrti. Jeho hodnocení bylo výmluvné, rozsáhlé – a špatné.

Heilbrunn je na své nejsilnější půdě, když tvrdí, že západní aliance, v rozporu s tím, co Putin očekával, vrhla svou smrt nejen na to, aby ho přežila na Ukrajině, ale také proto, aby jednou provždy rozdrtila ruské touhy po hegemonii v Evropě. Tvrdil, že zatímco rozhodnutí Berlína symbolicky osvobodilo Německo od omezení, za kterých fungovalo po druhé světové válce, prakticky osvobodilo země jako Polsko a Finsko, aby převedly tanky německé výroby na pomoc nadcházející ukrajinské ofenzivě letos na jaře. Dále zdůraznil, že Putin se znovu a znovu mýlil ve svém chybném odhadu, že rychle zamete Ukrajinu a rozbije západní alianci. Heilbrunn v zásadě tvrdil, že Putin – omlazením západní aliance,

Plně souhlasím s Heilbrunnem, že se Putin přepočítal. Invazí se skutečně dopustil strategické chyby. Moskva už válku o Kyjev prohrála. Tím ale příběh nekončí, i když je Heilbrunn příliš slepý, než

aby to poznal. Chladná, tvrdá pravda je, že Putin nikdy nepřipustí porážku a bude stát na Krymu a Donbasu, za které bude bojovat až do „dokončení“ s použitím jaderných hlavic, pokud bude potřeba zajistit si tam přežití.

Heilbrunnovi také vyčítám, že uvádí ukrajinskou krizi do kontextu v rámci západního politického myšlení, které si neuvědomuje jak váhu historie, tak geografie na ruské kolektivní vědomí, ani důsledky krize pro mezinárodní řád obecně a americkou globální moc zvláště.

Představa, že Rusko usiluje o hegemonii v Evropě, je falešná.

Jakákoli politika a akce, které Moskva vůči Evropě prováděla, byly v podstatě zaměřeny na zmaření jakéhokoli západního pokusu udusit Rusko do neudržitelných hranic, které by ho připravily o globální roli. Rozpad Sovětského svazu, dědice imperiálního Ruska, proměnil kdysi ambiciózní a asertivní impérium ve stát, který se snažil zakrýt své nejistoty. Přestože Rusko po rozpadu Sovětského svazu nepředstavovalo pro Západ žádnou hrozbu, NATO se neúprosně rozšířilo až k prahu Ruska. NATO se tyčilo nad historickým hlavním městem Petra Velikého a Washington plánoval přivést Kyjev a Tbilisi na oběžnou dráhu NATO, čímž fakticky dokončí obklíčení Ruska. V roce 2008, v roce, kdy prezident George W. Bush vyzval k rozšíření členství v NATO na Ukrajinu a Gruzii, prezident Dmitrij Medveděv hovořil v Evianu o euroatlantické bezpečnosti a o bezpečnostních obavách Ruska a zdůraznil:

Skutečným problémem je, že NATO přivádí svou vojenskou infrastrukturu až k našim hranicím a vytváří nové dělicí čáry v Evropě, tentokrát podél našich západních a jižních hranic. Bez ohledu na to, co se nám říká, je zcela přirozené, že bychom to měli vnímat jako akci namířenou proti nám.

Tato expanze NATO, v důsledku jednostranné americké invaze do Iráku, doplněná klíčovou rolí NATO při svržení režimu Muammara Kaddáfího v Libyi, zhmotnila ruské vnímání vůdce NATO Spojených států jako globálního hegemonu lhostejně lhostejného ke skutečným zájmům ruské národní bezpečnosti.

Z toho vyplývá, že tvrzení Heilbrunnu, že rozhodnutí Berlína poslat tanky Leopardna Ukrajinu, aby jí pomohl v boji s Ruskem a symbolicky osvobodil Německo od omezení, v nichž fungovalo po druhé světové válce, je neprozíravé. Z ruského hlediska toto rozhodnutí vyvolává ruské obrazy německých tanků vedoucích nacistickou bleskovou válku do Ruska, která byla zvrácena pouze za ohromující lidskou cenu. Toto rozhodnutí ve skutečnosti popírá historický myšlenkový základ, že Rusko hrálo klíčovou roli při utváření naší geopolitické role, která zjevně ještě neskončila. Je nesporné, že krvavé bitvy Moskvy proti Napoleonovi Bonapartovi v roce 1812 a Adolfu Hitlerovi v roce 1941 vydláždily cestu k úspěchu vylovení ve Waterloo a Normandii, které oba formovaly náš současný geopolitický svět.

Tyto činy zabarvené prolitou ruskou krví jsou zakořeněny v kolektivním vědomí a psychice země, na které má Západ tendenci ke zlosti Moskvy zapomínat. Uvolnění Německa, Polska a Finska k vyslání německých tanků na pomoc ukrajinské jarní ofenzívě směřující přes Cherson do Donbasu a Krymu se rovná cinkání citlivých historických, politických a kulturních nervů Moskvy. V tom spočívala západní aliance a zavádějící pohled Heilbrunnu na případnou nerozhodnost Ruska udržet si tato území. Jinými slovy, západní aliance vede válku neznalou ruských červených čar a toho, jak se může vyvinout. Ignoruje historické, kulturní a politické vazby Ruska k těmto územím a konkrétněji znevažuje možné rozsáhlé reakce Ruska na obranu těchto území.

Donbas byl nedílnou součástí formování Ruska a poté Sovětského svazu od doby, kdy Moskva porazila Mongoly v patnáctém století. Je příznačné, že Krym a jeho okolí ve východo-j jižním Rusku figurovaly prominentně v úsilí Moskvy o expanzi, ochranu a šíření moci carské říše. Brzy na to se Petr Veliký zaměřil na Azovské moře a Krym. Osmanům se zmocnil pevnosti Azov, dříve známé jako pevnost Azak, s výhledem na přístav Azov, a v září 1698 založil v Azovském moři první základnu ruského námořnictva Taganrog. Kateřina Veliká

pokračovala v jeho císařském projektu a v roce 1774 se zmocnila Krymu a jeho okolí, načež Moskva zřídila svou strategickou námořní základnu v Sevastopolu, která sloužila jako hlavní základna ruské černomořské flotily. Moskva nejenže vytvořila strategickou oporu na Černém moři, ale také promítla svou moc nad neklidnými Kavkazy. Od minulosti Moskvy až po současnost představovaly Krym a Donbas pro Moskvu jako velkou mocnost centrum geopolitické závažnosti a prestiže.

Putin nejen zdůraznil jejich historický, strategický a kulturní význam, ale také je učinil svědectvím své legitimacy jako vůdce, který rekonstituoval Rusko jako velkou mocnost. Putin ve svém projevu v Dumě v březnu 2014 například zdůraznil :

Všechno na Krymu hovoří o naší společné historii a hrdosti. Toto je místo starověkého Chersones, kde byl pokřtěn princ Vladimir. Jeho duchovní čin přijetí pravoslaví předurčil celkový základ kultury, civilizace a lidských hodnot, které spojují národy Ruska, Ukrajiny a Běloruska.

Pak dodal:

Teprve když Krym skončil jako součást jiné země, Rusko si uvědomilo, že nebyl jednoduše vyloupen, ale vydrancován... Nyní, o mnoho let později, jsem slyšel obyvatele Krymu říkat, že v roce 1991 byli předáni jako pytel. brambor. S tím je těžké nesouhlasit. A co ruský stát? A co Rusko? S pokorou přijalo situaci. Tato země tehdy procházela tak těžkými časy, že reálně nebyla schopna hájit své zájmy. Lidé se však nedokázali smířit s touto nehoráznou historickou nespravedlností.

Putinův projev podtrhl pokoru, se kterou se Moskva musela vypořádat po rozpadu Sovětského svazu. Co je však důležitější, Putin zdůraznil názor, že Krym je neoddělitelnou součástí Ruska a je základním kamenem jeho vzniku jako civilizace a impéria. Zachování Krymu je aktem nápravy nehorázně historické nespravedlnosti spáchané na Moskvě. Krym a Donbas jsou červené čáry Ruska.

Ve skutečnosti, jak Heilbrunn správně postuluje, Putin oživil západní alianci, vyburcoval Ameriku z její neklidu po studené válce a sjednotil Ukrajince. Co si však spolu se západní aliancí a mainstreamovými médii neuvědomuje, je, že Putin možná ztratil

Kyjev, ale neztratí Krym. Medveděv nedávno zdůraznil, že „porážka jaderné mocnosti v konvenční válce může vyvolat jadernou válku.“ Patriarcha Kirill, hlava ruské pravoslavné církve, řekl v kázání: „Modlíme se k Pánu, aby přivedl ty šílence do rozumu a pomozte jim pochopit, že jakákoli touha zničit Rusko bude znamenat konec světa.“

Lze předpokládat, že tato prohlášení odrážejí uznání Ruska, že může na bitevním poli prohrát. Ale tato prohlášení jsou ilustrativním příkladem toho, jak se Rusko vnímá jako hrdý národ s jedinečnou historií a kulturou, který zaplatil ohromující cenu, aby pomohl utvářet náš geopolitický svět. Západní aliance by se slušelo, aby si uvědomila, že přehánění rukou znamená koketování s hraním si s jaderným ohněm. Představa, že někdo vyzbrojený nacionalistickou historií a největším inventářem jaderných hlavíc – jejichž použití v konvenční válce je oficiální vojenskou doktrínou – půjde tiše do noci, je přitažená za vlasy.

Na rozdíl od optimistických předpovědí Heilbrunnů předvídám něco mnohem temnějšího – rozbitý svět sužovaný jadernou anarchií a nebezpečnou nejistotou. Vidím západní alianci, která vede válku svědomí, jejíž cena bude pro lidstvo nepřijatelná. Proč Heilbrunn, obvykle bystrý pozorovatel mezinárodních záležitostí, nedokáže rozpoznat tuto zjevně zřejmá nebezpečí, je pro mě matoucí.